

Löst tyckande utan fakta

Den sexualmoral som kommer till uttryck i Inga-Britt Törnells prostitutionsutredning är spårande, skriver Ylva-Maria Thompson.

Efter att noggrant ha läst igenom *SOU 1995:15, Betänkande av 1993 års Prostitutionsutredning*, med titeln *Könshandel* ställer jag mig fullständigt frågande till Inga-Britt Törnells förslag att kriminalisera könshandel. Hon lägger fram följande huvudargument för att kriminalisera både köpare och säljare i könshandeln.

Debatt - Prostitution

1. Lagens normbildande funktion.
2. Lagen skulle utgöra ett effektivt medel för att hindra kvinnor att ge sig in i prostitution.

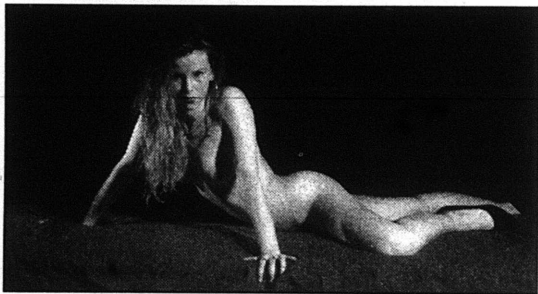
Vi måste fråga oss vad som är syftet med en kriminalisering och om detta syfte verkligen kan uppnås genom lagstiftning.

Emot en kriminalisering talar det faktum att jämförbara länder som kriminaliserat prostitution inte kan uppvisa några positiva resultat. I utredningen nämns som exempel Kanada.

Under jord

Man kan anta att en kriminalisering skulle driva prostitutionen "under jord" och försvåra möjligheterna till sociala insatser avsevärt. Troligen skulle de prostituerade drabbas hårt, i och med ett ökat beroende av hallickar, en minskad tendens att anmäla miss-handel och att söka hjälp, etc.

Köparna skulle bli ännu svårare att upptäcka och bevisvärdigheterna enorma, då ingen av parterna skulle ha intresse av att avslöja den andra. Med andra ord skulle lagen drabba dem som redan är värst utsatta och försämrade deras situation, för att inte nämna den sociala stigmatisering

Inte prostitution. Utredarens idé om ett samband mellan pornografi och prostitution stämmer inte, hävdar Ylva-Maria Thompson.

som också skulle bli följden, medan de positiva effekterna är svårbedömda.

En viktig fråga i sammanhanget är på vilket sätt kvinnor med dålig självrespekt skulle bli hjälpta av att samhället fördömer dem ytterligare?

Sociala åtgärder

När man i jämförelse studerar de positiva resultaten av sociala åtgärder som uppnåtts både här hemma i Sverige och i våra nordiska grannländer, framför allt Norge, framstår alternativet kriminalisering som än mer absurd. Inga-Britt Törnells lagförslag är cyniskt och omänskligt. Jag misstänker att den "sammhällets markering" hon skriver om i själva verket är en markering gentemot andra europeiska länder, ett försök att få Sverige att framstå som ett föregångsland på området. Hon har enligt mitt tycke inte tillräckligt noga övervägt konsekvenserna av en kriminalisering och drar dessutom förhastade slutsatser framför allt om de kvinnor som kommer att beröras.

I utredningen skriver hon att de enda prostituerade vi har några kunskaper om är de gatuprostituerade och då framför allt de som även har drogproblem. Törnell nämner också att den dolda

prostitutionen troligen är betydligt mycket större än den synliga. Är det inte då absurd att låta den narkotikaberoende gatuprostituerade stå som representant för hela gruppen?

Hon påstår vidare (trots att hon inte har några bevis för det) att det ofta är samma kvinnor som deltar vid framställning av pornografi och i könshandeln. Då jag anser mig ha en ögblick i den pornografiska produktionen i Sverige (som för övrigt är förhållandevis liten) vill jag starkt bestrida hennes påstående.

Endast i undantagsfall ställer prostituerade upp på film, det finns ingen anledning för dem att låta sig filmas eftersom ersättningen i jämförelse är liten och dessutom vill de bevara sin anonymitet i största möjliga utsträckning. De flesta som medverkar i porrfilmer i Sverige är exhibitionister som framför allt söker sexuell spänning.

Vad är det då för egenskaper hos könshandeln som gör att våra politiker känner sig tvungna att utreda frågan?

Könshandeln är amoralisk. Könshandeln rör vår sexualitet, ett område som både kyrkan och staten sedan hundratals år satt upp regler för. En slags hävd. Av

tradition fördöms sex utom äktenskapet, något som i det moderna samhället förskjutits till att gälla sex utanför en kärleksförbindelse. Kärlek eller förälskelse har satts upp som nya betingelser för sexualiteten.

Könshandeln är svårregerad. En handel som inte ger staten inkomster i form av skatter, men som inte går att beskatta på grund av att den måste betraktas som ett yrke, vilket skulle fördriva Sveriges fina anseende i förhållande till andra länder.

Att ett beteende är självedestruktivt är i sig inte tillräckligt skäl för att kriminalisera det. När det gäller prostitution står som motvarande resonemang, kanske därför att staten är med och delar på inkomsterna från försäljningen. Här har vi dock ett skadligt beteende som drabbar både kvinnor och män och till och med deras barn som i vissa fall skadas genom så kallad passiv rökning.

Trots alla felaktigheter och oegentänkta slutsatser är ändå det som upprör mig mest Törnells argument att en kriminalisering skulle främja jämställdheten.

Hon skriver: "Könshandeln skadar samhället i stort. Att män kan köpa tillträde till kvinnors kön för att tillfredsställa sina egna sexuella behov strider mot uppfattningen om alla människors lika värde och strävandena mot jämställdhet mellan kvinnor och män."

"De förslag jag nu lämnat syftar bl. a. till att uppnå ökad jämställdhet."

Hur kan en lagstiftning som drabbar den som redan befinner sig i en ytterst utsatt position anses främja jämställdheten? Och varför kriminalisera produktionen av erotisk material? Vad kan en kriminalisering av kvinnor och män som väljer att låta andra ta del av deras sexuella exhibitionism ha för positiv effekt i sammanhanget?

Tillfällig förbindelse

För övrigt frågar man sig vad formuleringen "tillfällig sexuell förbindelse" kommer att leda till för konsekvenser. Innebär det att om jag och min man vill medverka i en porrfilm så är det fritt fram, men om jag vill göra det med en kvinna som jag bara känt i en vecka skall producenten dömas för koppleri?

Jag kan inte dra någon annan

slutsats än att Törnell upplever sexualiteten i sig som aningen problematisk. I synnerhet efter att ha läst kapitlet om pornografi som är späckat med förutfattade meningar och subjektiva åsikter, men som inte innehåller speciellt mycket fakta. Törnell skriver: "Pornografin förmedlar en syn på kvinnor som en vara, ett objekt; samma kvinnosyn som är föru-sättning för könshandel."

Den pornografiska filmen har som främsta syfte att utgöra sexuell stimulans för den som tittar på den. De flesta filmer vi ser i Sverige är importerade från USA. Den huvudsakliga handlingen på filmen är samlag, oftast mellan en man och en kvinna, men ibland med flera aktörer inblandade (en man och flera kvinnor, en kvinna och flera män). Det är tydligt det faktum att kvinnan ställer sig till förfogande för samlaget som enligt Törnell gör henne till en vara, ett objekt. Trots att kvinnorna i pornografin många gånger framställs som krävande och dominanta.

Kvinnor utan sexdrift?

Törnell lever tydligen kvar i den tid då kvinnor ansågs sakna sexualdrift. För var kommer kvinnans begär och behov in i resonemanget? Det existerar kvinnliga pornokonsumenter, kvinnliga köpare i könshandeln och kvinnliga porrklubbsgäster. I vissa fall tillfredsställer kvinnor egna sexuella behov när de uppträder på sexklubbar.

Jämställdhet har vi inte uppnått förrän kvinnan möter lika stor respekt för sin sexualdrift som mannen. Under hela vår uppväxt får vi lära oss att en kvinna skall vara trogen en enda man, föda hans barn och sköta hans hus. Slampa, slinka och hora är de tillmälen kvinnor utsätts för som tar sig samma sexuella friheter som männen. De straffas inte bara av sina medsyster utan av männen själva, trots att dessa utnyttjar "de fallna kvinnornas" sexuella tillgänglighet.

Är det en sådan moral vi vill ha tillbaka? Kan vi inte acceptera att det finns både män och kvinnor som vill ha sex med mer än en partner under sitt liv?

YLVA-MARIA THOMPSON

I serien *Hollywood skriver om/skriver fortsättning på gamla klassiker* har turen kommit till Dante Alighieris "Inferno". Således är det dags för ett synopsis till den gudomliga actionkomedin "Dödligt Inferno I".

Två snutar vid sedlighetsroteln, Dante och Vergilius, spelade av Mel Gibson och Danny Glover, skall arbeta i en korruperad kollega, Lucifer, som håller sig gömd bland kriminella kretsar i den laglösa staden Inferno.

Manusskolan 3

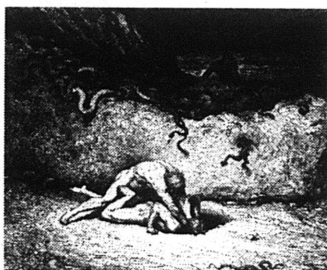
Först följer ett ganska stillsamt parti, ty i en av stadens förorter stöter hjältarna på änglar, som varken vill ta ställning för Gud eller Djävulen, utan förklarar sig vara neutrala. Ett gäng svenska intellektuella spelar dessa tredje ståndpunktare. Snart kommer emellertid hjältarna in i de

Dödligt Inferno I

kvarter, där alla världens förbrytare samlats - mördare, förfalskare, kopplare, ockrare och njutningsökare av alla slag. Det råder värmedölja och luften är kraftigt förorenad. På en krog läser Vergilius intet ont anande toalettedvisen: "I som här inträden, låten avträden fara". Han låter sig inte avskräckas, men äventyret håller på att ta en ända med förskräckelse. När han muttrar att han är för gammal för sån här skit, kan man ha en viss förståelse för synpunkten. Publius Vergilius Maro föddes 70 f Kr.

Perversiteter

På jakt efter Lucifer genomsköjer de en rad etablissemang som är specialiserade på olika perversiteter, såsom gytjebrottning i grupp (Club Styx), bastuklubben Dis och s/m-klubbarna i Malebolge-kvartären, varav några specialiserat sig på av-

Gytjebrottning på Club Styx

föringssex. Dante kan bara bevara sitt sinnes renhet genom att ständigt tänka på Beatrice (Winona Ryder). Här stöter de också på det första dokumenterade fallet av avstängning för doping. Dante kommenterar det i Inferno XV: 110-114: "...mannen som Servorum Servus/från Arno sände bort till Bacchiglione/ där han från lastbart svällda muskler skildes."

Här saknas förvisso inte ironiska blinkningar till publiken, som när Gibson störtar in i helvetets innersta krets med dubbelhandsfattning om sin Magnum 2000, laddad med titanbemannade antimateriepatroner, och vrålar: "Freeze!" För som Dante påpekar i Infernos sista sång: "Vi hade kommit dit - det är med bävan/jag säger det på vers - där alla själar/ täcktes av is, som man i glas ser halmstrån."

Trots att filmen är en actionkomedi innehåller den en del gore och splatter. Det gäller bland annat filmatiseringen av sång XXVIII:

En tunn som mist botten eller laggar rännar ej så som en jag där blev varse, klaven från hakan ner dit där man fjärtar. Huvns tarmar hängde ner mellan benen; inålvor såg man, och den unkna påsen som gör till träck allt det som mänskan slukar.

SIGMUND VON FRANZ